

listin, bylo — v souhlasu s nižšími soudy — již nahoře odůvodněno tím, že se všechny tyto zákazy zakládaly na propinačním právu a s jeho zrušením zanikly. Správnosti nižších rozhodnutí není ani na závalu, že ve svých důvodech poukazují mimo jiné k tomu, že účel žalovaného měšťanstva nevyžaduje, by se jednotliví členové ve výrobě a v prodeji piva osobně účastnili. Tím nepraví, jak dovolání míní, že by napadené usnesení valné hromady ukládalo nedovolený závazek k odebírání piva, nýbrž poukazují jen k tomu, že stejný význam jako uložení takového osobního závazku má odepírání podílu na užitku proto, že někteří podílníci pivo cizí ve svých domech čepují. Zdůrazňují nižší soudy takto právem správný názor, že podíl na pravovárečném pivovaru zabezpečuje jeho vlastníkům účast na výtěžku z pivovaru, je-li jaký, za všech okolností, ale neukládá jim povinnosti, které by je obmezovaly ve volném vykonávání vlastnického práva k domu, s nímž onen podíl je spojen anebo jiných práv, jim podle platného právního řádu zaručených. Neprávem hledá dovolání oporu pro svůj názor také v předpisu čl. 128 (170 a 200) obch. zák. o vyloučení společníka z obchodní společnosti, jenž jedná proti jejím zájmům. Uznávat dovolání samo, že podílníka vyloučiti z pravovárečného měšťanstva vůbec nelze, a jinak se z těchto ustanovení nedá nic usuzovati pro kladné řešení otázky, zda lze jeho podíl na zisku prohlásiti za propadlý, zejména, když domácí zákonodárství takového opatření jako odvetu za neplnění společenských, společenstevních neb podobných povinností nezná.

Čís. 7721.

Při stanovení hodnoty podniku (§ 1409 obč. zák.) nepřichází v úvahu peníz, tvořící odstupné za najaté místnosti.

Jde o »zapravení dluhu« ve smyslu § 1409 obč. zák., převzal-li přejímatel podniku dluhy předavatelovy dohodou s věřiteli, podle níž dal jednomu z věřitelů směnku, s druhým pak ujednal, že bude spláceti dluh jednak v hotovosti, jednak ve zboží.

(Rozh. ze dne 26. ledna 1928, Rv I 865/27.)

Žalující firma domáhala se na žalovaném majiteli továrny zaplacení dluhu z důvodu ručení podle § 1409 obč. zák. Procesní soud prvního stádu žalobu zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Dovolání nelze upřít oprávněnost, neboť odvolací soud neposoudil věc po právní stránce správně. Žalobkyně opírá žalobu o ustanovení § 1409 obč. zák., podle něhož žalovaný jako přejímatel podniku Karla B-a odpovídá za jeho dluhy náležející k podniku. Tomuto nároku odpovídá dovolatel námitkou, že jest zbaven tohoto ručení, poněvadž zapravil na takových dluzích již tolik, kolik činí hodnota převzatého pod-

niku. Řešiti bylo tudíž otázku hodnoty podniku a další otázku, zda tato hodnota jest vyčerpána dluhy žalovaným zapravenými. Podle znaleckého posudku položily soudy nižších stolic při určení hodnoty podniku za základ 60.000 až 70.000 Kč. Poněvadž však znalec udal, že v tom jest obsaženo 20.000 Kč, jež znalec počítá jako odstupné za najaté místnosti, pokud se týče jako nájemní hodnotu těchto místností, odečetl procesní soud první stolice tuto částku od hodnoty podniku, kdežto odvolací soud nepovažuje toto odečtení za oprávněné a určil hodnotu podniku na 70.000 Kč. Při tom vychází z názoru, že hodnotu práva nájemního dlužno pojmouti do celkové hodnoty podniku, s nímž přešlo nájemní právo z dosavadního nájemce Karla B-a na žalovaného. Tomuto názoru nelze však přisvědčiti. Jest ovšem správné, že vzhledem k zákonné úpravě nájemného nájemní hodnota pronajatých místností, pokud se týče hodnota nájemního práva bude zpravidla vyšší, než skutečně placené nájemné a že tudíž nájemní právo může mít pro nájemce značnou hodnotu majetkovou. Jest však vyloučeno, by nájemce zpěněžil tuto hodnotu v ten způsob, že si dá něco poskytnouti za postoupení najatých místností, neboť by se to přičilo ustanovení § 20 (2) zák. o ochraně nájemníků. Z toho důvodu nepřichází 20.000 Kč při stanovení hodnoty podniku v úvahu a procesní soud první stolice odpočítal tedy právem tuto částku. Z toho vyplývá správná hodnota podniku 50.000 Kč. Pokud se týče druhé otázky, mají soudy nižších stolic za zjištěno, že žalovaný do dne žaloby zaplatil, nebo vstoupiv na místo dlužníka Karla B-a, převzal k placení pohledávky v úhrnné částce 58.139 Kč 45 h. Žalobkyně hájí zásadu, že mohou přijíti v úvahu pouze dluhy, jež přejímatel podniku do dne žaloby skutečně již zaplatil, a že tudíž dlužno odečísti ze sumy zaplacených dluhů částku 4.500 Kč, již dovolatel zaplatil Svépomocně záložně v K. teprve 20. října 1925, jakož i částku 17.592 Kč 80 h z pohledávky Josefa V-a, poněvadž tato není ještě úplně zaplacená. Tomuto názoru žalobcově nelze však přisvědčiti. Obecný zákoník občanský používá v § 1409 výrazu »berichtigen« (zapraviti) a nikoliv výrazu »bezahl« (zaplatiti). Zjistily-li soudy nižších stolic, že dovolatel, dohodnuv se s těmito dvěma věřiteli, převzal dotyčné dluhy Karla B-a ku placení a že prvnímu vydal na zbytek 4.500 Kč směnku, kdežto s druhým ujednal, že bude spláceti dluh jednak v hotovosti, jednak ve zboží, což se také dalo, dlužno v tom spatřovati zapravení dluhu ve smyslu cit. zák. ustanovení, poněvadž dovolatel nyní ručí těmito věřitelům se svým jménem bez omezení na hodnotu převzatého podniku. Dovolatel zapravil tudíž skutečně na dluzích náležejících ku převzatému podniku již tolik, kolik činí hodnota podniku. Žaloba postrádá právního podkladu a bylo proto dovolání vyhověti a obnoviti rozsudek soudu první stolice, aniž bylo třeba obírat se ostatními důvody dovolacími.

Čís. 7722.

O rekursu do rozvrhového usnesení okresního soudu, jímž bylo rozděleno nejvyšší podání, docílené v soudní dražbě nemovitostí, jež ná-